

□Der er altid arbejde til dem, der vil arbejde□

Skrevet af: **Poul Hansen** | Offentliggjort: 15. maj 2006

Den aktuelle arbejdsløshed

Ledighedsprocenten er faldet fra 5,0 til 4,8 %. Den sæsonkorrigerede ledighed faldt med 4.300 fuldtidsledige fra februar til marts. Hermed var ledigheden i marts 133.500 fuldtidspersoner svarende til 4,8 % af arbejdsstyrken. Det er den nøgterne meddelelse på Danmarks Statistiks hjemmeside. Dette er et fald på 4.300 personer fra februar 2006. Årsagen til det lave ledighedsniveau skal findes i de gode konjunkturer og en faldende arbejdsstyrke.

De faktiske arbejdsløshedstal viser, at arbejdsløsheden i marts 2006 var på 135.900 ledige eller 4,9 %, hvilket er et fald på 35.100 ledige fra marts 2005.

Hvis arbejdsløshedsstatistikken skal kunne bruges som instrument i arbejdsmarkedspolitikken - til andet end politisk retorik - er det imidlertid væsentligt at få opdelt den endnu mere.

Arbejdsløsheden i 3F

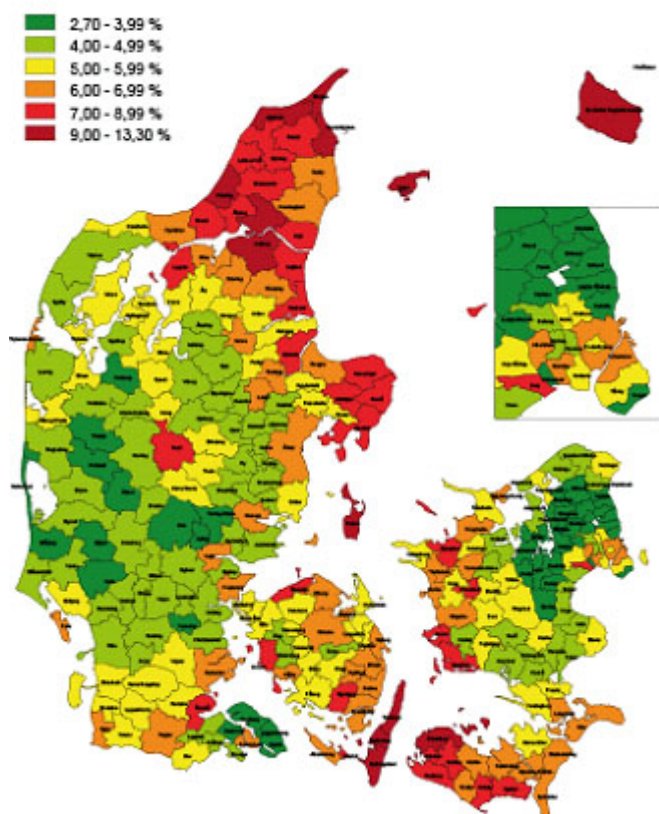
I 3F er den aktuelle arbejdsløshed langt højere end gennemsnittet for alle ledige i Danmarks Statistik. I uge 16, 2006 (18. april til 21. april) var der 27.342 ledige 3F'ere. Det svarer til en ledighedsprocent for 3F på 9,6 %. Fordelt på køn er ledighedsprocenten 13,6 % for kvinder og 7,7 % for mænd. Det skyldes, at 3F organiserer mange medlemmer, som er kortuddannede, er sæsonarbejdere og i øvrigt ansat på områder, hvor der foregår mange strukturændringer.

Søgeledigheden er derfor høj i 3F, men arbejdsløshed - som følge af at arbejdsgiverne primært efterspørger uddannet arbejdskraft - bevirker også, at mange 3F-medlemmer har sværere ved at finde nyt arbejde end personer med en erhvervsrettet uddannelse bag sig.

Geografisk arbejdsløshed

Men arbejdsløsheden kan også fordeles efter geografi, som det fremgår af nedenstående.

Arbejdsløsheden i 2005 i procent fordelt på kommuner

Arbejdsløshedstallene er et gennemsnit af hele 2005. Men selvom arbejdsløshedsprocenterne vil være lidt mindre i marts 2006 end gennemsnitstallet for 2005, vil mønstret være det samme. Arbejdsløsheden er forholdsvis langt større i Nordjylland, Djursland, dele af Fyn, i Vestsjælland og Lolland, Falster end f. eks. i Midt- og Vestjylland. Det skyldes ikke, at ledige i de "røde" områder ønsker arbejde i mindre omfang end i de "grønne" områder, men er derimod udtryk for at beskæftigelsen er højere i de grønne områder og efterspørgslen efter arbejdskraft tilsvarende stærkere.

Også af den grund er det både uretfærdigt og en forkert tilgang til arbejdsmarkedspolitikken at stramme reglerne for de arbejdsløse, som regeringen foreslår i de nuværende velfærdsforhandlinger. Der er al mulig grund til at tro, at arbejdsløsheden i Nordjylland vil blive bragt længere ned, hvis efterspørgslen efter arbejdskraft var større.

Sæson- og løsarbejde

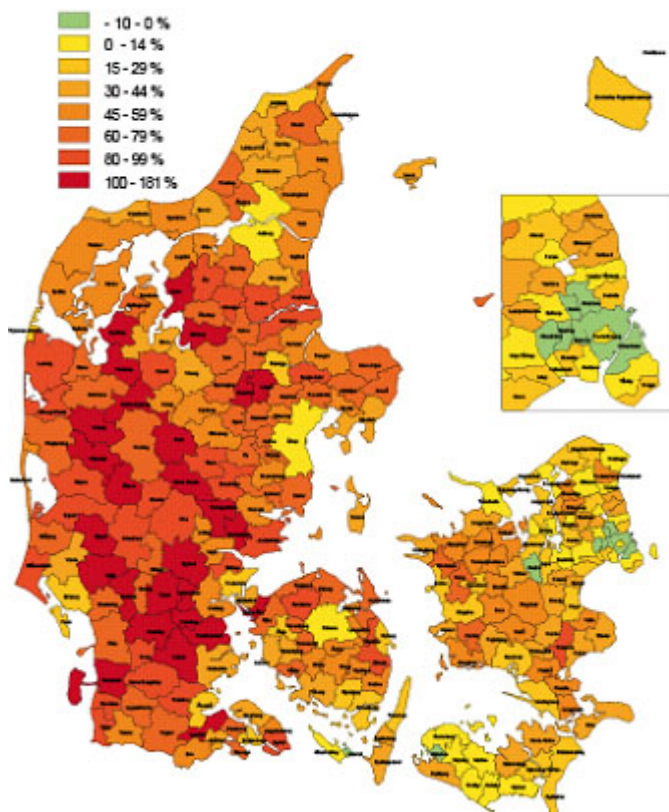
Men arbejdsløsheden er heller ikke kun et geografisk fænomen. Sæsonarbejde vil som hovedregel vise højere arbejdsløshedstal end brancher, hvor arbejdet foregår hele året. Anlægs- og bygningsarbejde, fiskeri, gartneri samt land- og skovbrug er nogle af områderne. Men også områder, der er præget af løsarbejde, som f. eks. havnearbejde, tjenererhvervet og rengøring, vil være områder, der udviser større arbejdsløshedstal. Her er de højere arbejdsløshedstal jo heller ikke udtryk for, at personerne, der arbejder på disse områder, ikke ønsker arbejde, men udtryk for de produktionsvilkår, der er i de pågældende erhverv.

I den forbindelse forekommer det helt uretfærdigt, at regeringen ønsker at sætte genoptjeningen af dagpengereetten op fra 26 ugers arbejde inden for 3 år til 52 ugers arbejde inden for 3 år. Det vil netop ramme personer, der har sæsonarbejde eller løsarbejde.

Kvindearbejdsløsheden

Vi har fortsat et kønsopdelt arbejdsmarked. I nedenstående grafiske afbildning ses, at den nuværende arbejdsløshed er meget større for kvinderne.

Kvindens overledighed i forhold til mændenes ledighed i 2005
fordelt på kommuner

Kilde: Danmarks Statistik

I grafikken er kvindernes arbejdsløshedsprocent i de enkelte kommuner beregnet i forhold til mændenes arbejdsløshedsprocenter. Det ses, at kvindernes arbejdsløshed i alle kommuner - på nær de grønne - er højere end mændenes. I en del kommuner - primært i Midt- og Vestjylland, hvor den generelle arbejdsløshed er lav - er kvindernes arbejdsløshed mere end dobbelt så høj som mændenes.

Selvom kønsopdelingen af arbejdsmarkedet bliver stadig mindre, findes der alligevel en række områder, hvor jobbene varetages næsten udelukkende af kvinder. Og hvis efterspørgslen efter kvinder til disse job ikke er til stede, så bliver arbejdsløsheden større.

Det opdelte arbejdsmarked

Samlet set vil personer - der er ikke-faglært, har arbejde inden for sæsonområde, er kvinder og bor i Nordjylland - være meget truede af regeringens nedskæringspolitik på beskæftigelsesområdet.

De 55-59-årige ledige

Særligt udsatte er de 55-59-årige ledige. Regeringens forslag er, at den gruppe ikke mere skal have ret til gentagne dagpenge, hvis de står over for at tabe dagpengeretten som følge af for lang tids ledighed. Tab af dagpengeret vil også betyde tab af retten til efterløn.

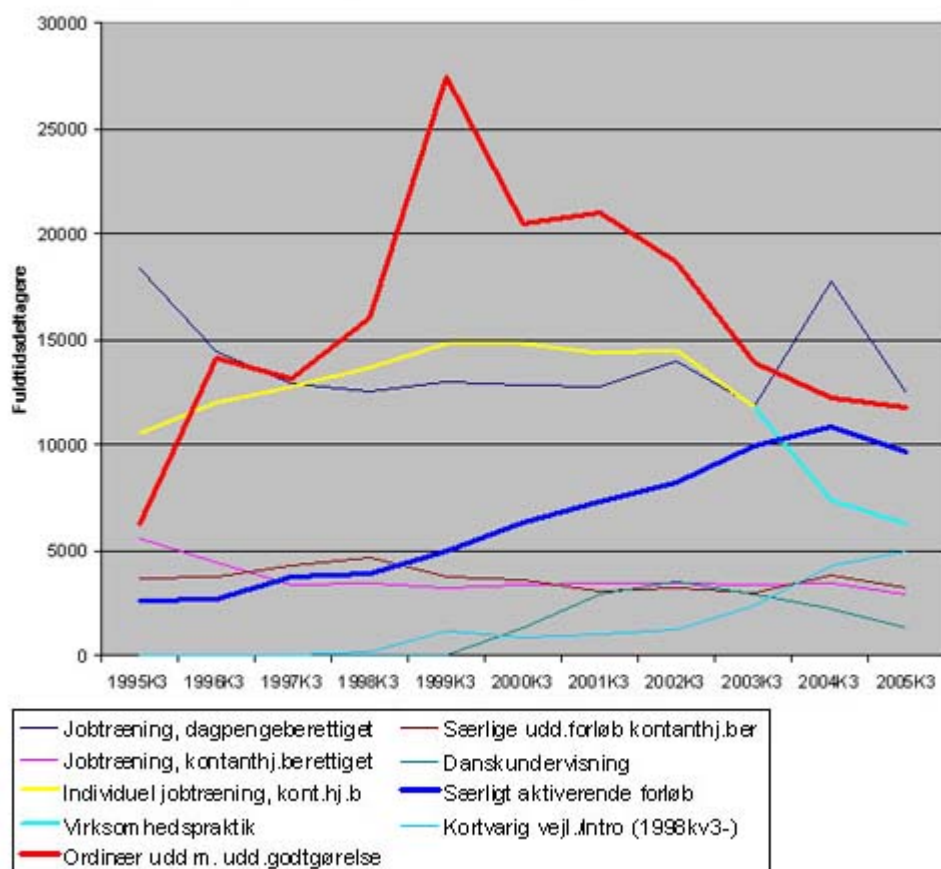
Risikoen herfor er desværre stor. Vi ved, at ældre medarbejdere ikke har større risiko for at blive ledige end andre. Men når de først bliver ledige, har de sværere ved at finde arbejde igen. Desuden vil kombinationen af fratagelse af de gentagne dagpenge og hævelse af optjeningsperioden til dagpengeret fra 26 ugers arbejde til 52 ugers arbejde inden for 3 år betyde, at gruppen bliver særlig sårbar.

Aktiveringen har mistet kvalitet

Hvis vi så blot kunne sætte vores lid til aktiveringen. Men det kan vi ikke. Godt nok er aktiveringen af en større kvalitet for de dagpengeberettigede ledige end for kontant- og starthjælpsmodtagerne. Hovedredskaberne i aktiveringen er for de dagpengeberettigede ledige jobtræning og ordinær uddannelse, hvorimod ledige start- og kontanthjælpsmodtagere for de flestes vedkommende kommer i virksomhedspraktik eller særligt tilrettelagte projekter (produktionsaktivering). Kommunerne bruger næsten ikke uddannelse som aktiveringsredskab.

Grafen nedenfor afspejler både aktivering af dagpengeberettigede ledige og start- og kontanthjælpsmodtagere. Det ses (den røde graf), at andelen af ledige i uddannelsesaktivering er blevet stadig mindre år for år siden 1999. På det tidspunkt blev det nemlig bestemt, at kommunerne selv skulle betale driftsomkostningerne til uddannelse af ledige, hvor det førhen var staten, der havde udgiften. Hvor der var omkring 27.000 fuldtidsdeltagere i uddannelsesaktivering i 3. kvartal 1999 var antallet i 3. kvartal 2005 på ca. 12.000 deltagere.

Fuldtidsdeltagere i arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger i 3. kvartal hvert af årene 1995 - 2005

Kilde: Danmarks Statistik.

Regeringen har forskellige uddannelsesforslag med i velfærdsoplægget, men de er utilstrækkelige og skulle have været igangsat før, hvis de virkelig skulle batte i forhold til at forhindre flaskehalse inden for nogle erhvervsgrupper. I de kommende år er der behov for, at der satses på voksen- og efteruddannelse til alle på arbejdsmarkedet, men særligt i forhold til de kortest uddannede. Vi står i en situation, hvor der nu og fremover vil være stor arbejdsløshed blandt ikke-faglærte, samtidig med at der er overefterspørgsel efter uddannet arbejdskraft.

Ideologien bag regeringens forslag

Regeringen har slet ikke blik for fordelingen af arbejdsløsheden på forskellige grupper og brancher. Den melder enkelte ledighedstal ud, og samtidig oplyses om alle de ledige job, der eksisterer på Jobnet. Hermed understreger regeringen mistænkeliggørelsen af, om de ledige reelt står til

rådighed for arbejdsmarkedet. Vi ved fra de ledige medlemmer, at de som oftest har været ude at søge mange job, men er blevet frasorteret, når der skulle ansættes. I en række tilfælde har ledige oplevet, at jobbet, de søgte, slet ikke eksisterede mere, men arbejdsgiveren havde blot ikke fået afmeldt jobbet på Jobnet. Den stadige mistænkeliggørelse, samtidig med at man ikke opnår at få job, fratager ledige selvtillid og selvværd.

De korte udsagn om ledighed og kommende flaskehalse bringes forholdsvis ukritisk videre af medierne og danner baggrund for, at regeringen ret ensidigt kan fremkomme med krav om nedskæringer af dagpenge for enkelte grupper og stramninger af rådighed. Den ideologi, som regeringen fører frem, er: "Der er altid arbejde til dem, der vil arbejde".

Det er en helt anden arbejdsmarkedspolitik, vi skal stå for, hvor der investeres i mennesker, opbygges selvtillid og kvalifikationer. Det fordrer langt større kvalitet i aktivering med uddannelse som omdrejningspunkt, og hvor kræfterne virkelig sættes ind for at fastholde og udbygge et arbejdsmarked i balance.